

**ДОКЛАД ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА
ПУП - ПАРЦЕЛАРЕН ПЛАН ЗА ТРАСЕ НА ПЪТ С НАЧАЛО ГРАНИЦАТА
НА РЕГУЛАЦИОННИЯ ПЛАН НА ГРАД ВЪРШЕЦ – ГРАНИЦАТА МЕЖДУ
ПОЗЕМЛЕНИ ИМОТИ С ИДЕНТИФИКАТОРИ 12961.419.99 И 12961.40.928
И ПОЗЕМЛЕН ИМОТ С ИДЕНТИФИКАТОР 12961.411.72 – ХИЖА
„БЯЛАТА ВОДА“**

НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ

Възложител: Община Вършец

2025 г.

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА:

БДДР	– Басейнова дирекция „Дунавски район“
БПК	– Биологично потребление на кислород
ВТ	– Водно тяло
ДВ	– Държавен вестник
ДЕО	– Доклад за Екологична оценка
ЗВ	– Закон за водите
ЗЗ	– Защитена зона
ЗЛР	– Закон за лечебните растения
ИВТ	– Изкуствено водно тяло
ИТСР	– Интегрираната териториална стратегия за развитие
КАВ	– Качество на атмосферния въздух
НТП	– Начин на трайно ползване
ОПУ	– Областно пътно управление
ОУПО	– Общ устройствен план на община
ПИ	– Поземлен имот
ПИРО	– План за интегрирано развитие на община
ПООС	– Програмата за опазване на околната среда
ПУП – ПП	– Подробен устройствен план – Парцеларен план
ПУРБ	– План за управление на речните басейни
ПУРН	– План за управление на риска от наводнения
РВ	– Речно водохващане
РДВ	– Рамкова директива за водите
РЗПРН	– Район със значителен потенциален риск от наводнения
РП	– Републикански път
РПМ	– Републиканска пътна мрежа
СКОС	– Стандарти за качество на околната среда
СМВТ	– Силно модифицирано водно тяло
СОЗ	– Санитарно-охранителна/и зона/и
ЧКБ	– Червена книга на България

1 ВЪВЕДЕНИЕ

Докладът за екологична оценка на ПУП - ПП за Трасе на път с начало границата на регулационния план на град Вършец – границата между поземлени имоти с идентификатори 12961.419.99 и 12961.40.928 и поземлен имот с идентификатор 12961.411.72 – хижа „Бялата вода“ е изготвен, в съответствие с изискванията на чл. 16 и чл. 17 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО) и съгласно Решение № МО 39 – ЕО/2024 г. на РИОСВ – Монтана за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка. Възложител е Община Вършец.

ДЕО е изготвен от независими експерти, на които е възложено извършването на екологичната оценка на ПУП - ПП, както и в съответствие с нормативните изисквания за извършване на екологична оценка в Закона за опазване на околната среда и Наредбата за ЕО.

Община Вършец се намира в Северозападния район и е част от Област Монтана. Общината е на 90 км северозападно от столицата София и на 30 км от областния град Монтана. На изток общината граничи с общините Враца и Криводол, на северозапад - с община Берковица, на юг - с община Своге (Софийска област).

В административно отношение общината се състои от девет населени места - 1 град и осем села. Административният център е град Вършец, обединяващ около себе си осем населени места - с. Горна Бела речка, с. Горно Озирова, с. Долна Бела речка, с. Долно Озирова, с. Драганица, с. Спанчевци, с. Стояново, с Черкаски. Територията на Община Вършец обхваща площ от 240,112 км², която представлява 6,6% от територията на област Монтана и 2,18% от тази на страната.

Община Вършец е шестата по брой население в областта след общините Монтана, Лом, Берковица, Вълчедръм и Бойчиновци. Голям брой от селата са с категория „7“ и „8“, съгласно Методиката за категоризиране на административно-териториалните и териториалните единици. Едно населено място е с категория „6“. Административният център на общината е с най-висока категория - „3“, спрямо четирите критерия, които се взимат предвид: демографски, урбанизационен, инфраструктура и селищно- административни и културни функции.

Най-големите села, след общинския център, са Долно Озирова /348 жители/, Спанчевци /334 жители/ и Горно Озирова /204 жители/. От общо 9 населени места, има функциониращи кметства в: гр. Вършец, с. Спанчевци, с. Драганица, с. Черкаски, с. Горно Озирова и с. Долно Озирова. В останалите села има кметски наместничества.

Гр. Вършец е определен от 5-то йерархично ниво - малки градове - опорни центрове в периферните региони в страната. Градът е балнеолечебен курорт от национално значение. Курортът е обявен и са определени неговите граници в ПМС № 549 от 1950 г. През всички

исторически епохи съществуването на града е свързано с балнеолечебните качества на минералните извори. В началото на XX-ти век са построени минералните бани, много вили и хотели. Извършено е и благоустрояване, свързано с балнеолечебните и курортни функции на града, като Слънчевата градина и втория по големина изкуствен парк в България след Борисовата градина с площ от 800 декара, борови насаждения и специално пренесени екзотични видове. През първите десетилетия на миналия век, градът има славата на изискан курорт, посещаван от елита на българското общество.

През втората половина на XX-ти век населеното място се разраства и постепенно почти се свързва с бившето село, което днес е кв. „Заножене“. От двете населени места се формира едно селище с линейна структура, разположено паралелно на реката, и основно от западната ѝ страна. В центъра около минералните бани се запазват обширни зелени територии и пешеходната алея с чинарите по ул. „Република“. Озеленяването в центъра преминава в горски парк и от там се свързва с планината в посока югоизток. Производствените територии са подходящо локализираны в северната и северозападната част на града, в близост до основните входно - изходни артерии.

През 1964 г. Вършец е обявен за град. Действащият регулационен план на града е от 1989 г. Той предвижда пълно свързване на урбанизираната територия на гр. Вършец с кв. „Заножене“, като свободните терени са предназначени за курортни дейности и спорт. Тези предвиждания не са реализирани и в тези зони планът постепенно е изменен и по-голямата част от териториите са с отреждане за жилищно строителство. Изменения на плана има и в центъра, където съществуващи зелени площи между минералните бани и Специализирана болница за рехабилитация „Св. Мина“ са предвидени за комплексно обществено обслужване. Едно от важните, но нереализирани предвиждания на плана, е за обходна на града улица, която да проведе транзитното движение идващо по третокласния път от север в посока към пътя за с. Спанчевци.

Въпреки че предвидената за урбанизиране в устройствения план територия не е изцяло усвоена, се наблюдава съществуващо застрояване, което е извън строителните граници на гр. Вършец. То е разположено по направление на пътищата, които тръгват от кв. „Заножене“ към планината. Подобно застрояване, извън строителните граници е налице и около квартала, заселен с малцинствено население.

През Област Монтана преминават важни Европейски транспортни коридори, Европейски транспортен коридор № IV и Европейски транспортен коридор № VII, които осигуряват връзката на общината към останалата част на страната и Европа. Европейски транспортен коридор № IV „Дрезден - Прага - Виена - Братислава - Дьор - Будапеща - Арад - Букурещ - Констанца / Крайова - София - Солун / - Пловдив - Хасково - Истанбул“, провежда международните потоци между

Румъния, България и Гърция, посредством българския участък Видин - София - Кулата, като свързва р. Дунав с Бяло море. Европейският транспортен коридор №VII е по поречието на река Дунав. От най-голямо значение за връзката на общината с останалата част на страната са преминаващите през територията на Област Монтана път I-1/E79/ и път II-81. Второкласният път II-81 - Лом - Монтана - Берковица - София е алтернативна връзка на Европейски транспортни коридори № IV през прохода „Петрохан“. В общината е развит само пътният транспорт, като връзка с железопътната мрежа на страната се осъществява чрез VII Главна ж.п. линия София/Мездра - Монтана - Видин и ж.п. клон Бойчиновци - Монтана - Берковица.

През територията на Община Вършец преминават три пътя от Републиканската пътна мрежа. Всички пътища са третокласни, като през общината не преминават републикански пътища от по-висок клас (таблица 1).

Таблица 1. Републикански пътища в територията на Община Вършец.

РП №	Трасе на пътя	Километраж на територията на община Вършец	Дължина на територията на община Вършец
III-162	Граница ОПУ София - Долна Бела речка- Граница ОПУ Враца	от км 11 +900 до км 35+004	23,104 км
III-812	/Петрохан - о.п.Берковица/ - Спанчевци - Вършец - /Долна Бела речка - Стояново/	от км 6+400 до км 17+083	10,683 км
III-1621	/Стояново - Главаци/ - Сумер - /Монтана - Враца/	от км 0+000 до км 3+355	3,355 км

Общата дължина на Републиканската пътна мрежа възлиза на 37,142 км. При площ на общината от 240,3 км² това дава плътност на РПМ от 0,1546 км/км² по-малка от средната за страната 0,1766 км/км². Републикански път III-162 осигурява връзката на Община Вършец, чрез път I-1/E79/, с областните градове Монтана и Враца, а чрез път II-16 през Своге към София. Пътната настилка е асфалтобетонена, като състоянието и е добро за 0,800 км (3,45%) от пътя, от км 29+060 до км 29+860, средно за 10,604 км (45,90%) от пътя и лошо за 11,700 км (50,65%).

Път III-812 е връзка към второкласния път II-81 и чрез него към гр. Берковица, областния град Монтана и Столицата град София. Пътната настилка е асфалтобетонена, като състоянието и е добро за целия участък от пътя, който попада в пределите на общината – 10,683 км.

Републикански път III-1621 е в североизточния край на общината и с дължината си от 3,355 км не оказва съществено влияние на транспортната обстановка. Пътната настилка е асфалтобетонена, като състоянието и е добро за 0,500 км (14,90%) от пътя, от км 0+000 до км 0+500, средно за 2,155 км (64,23 %) от пътя от км 1+200 до км 3+355 и лошо за 0,700 км (20,87%) от пътя от км 0+500 до км 1+200.

Като цяло пътната настилка на пътищата от Републиканската пътна мрежа не е в добро състояние за път III-162 и път III-1621 и е в добро състояние за път III-812, за който е извършена рехабилитация в периода 2008 -2010 г. и през 2013 г.

Важна съставна част от пътната инфраструктура е Общинската пътна мрежа. Общинските пътища са шест броя. Чрез тях се осъществяват връзките на населените места в рамките на общината. Тези пътища са представени в таблица 2:

Таблица 2. Общински пътища в община Вършец.

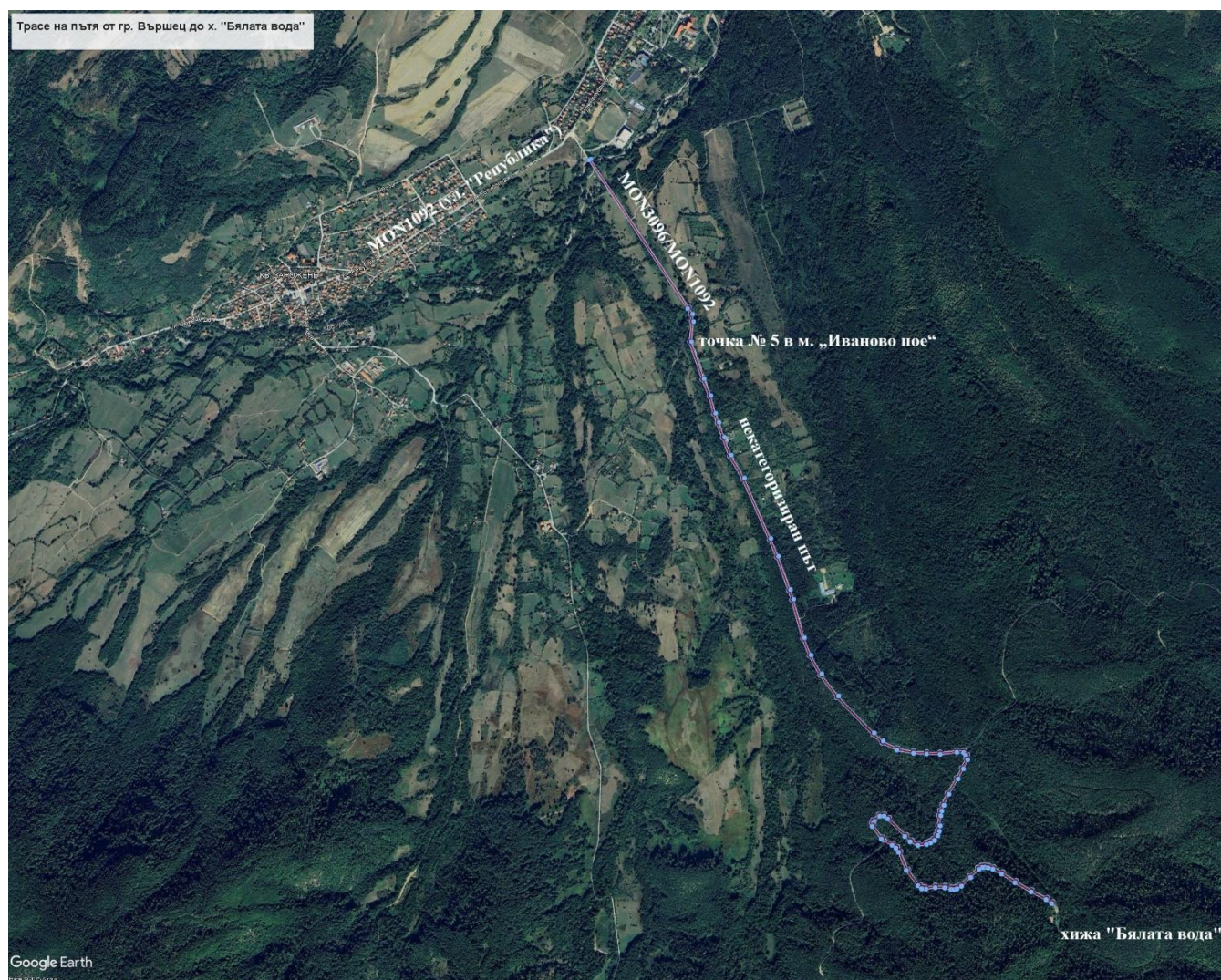
Път №	Трасе на пътя	Дължина
MON1090	/III-162, Долна Бела Речка - Стояново / - Долно Озирово - Горно Озирово - Гр. община (Вършец - Враца) - Лютаджик	7,00 км
MON1091	/III-162, Стояново - п.к. Главаци / - Черкаски - Гр. община (Вършец - Берковица) - Слатина - Ягодово - / MON2009/	11,00 км
MON1092	/III-812/- Вършец - кв. „Заножене“ - Спанчевци - /III-812/	6,00 км
MON3096/MON1092	Вършец - кв. „Заножене“ – м. „Иваново пое“	1,150 км
MON3097	/MON1092/ - Вършец, кв. „Заножене“ - м. „Водопада“	1,80 км
MON3098	/MON1092/ - Вършец, кв. „Заножене“ - м. „Зелени дел“ - м. „Водохващане“	18,50 км

Община Вършец има добре развита структура на Общинската пътна мрежа, която осигурява транспортен достъп до всички населени места. Съгласно писмо вх. № 3300-462/21.03.2025 г. от заместник-министъра на регионалното развитие и благоустройството, общата дължина на Общинската пътна мрежа на територията на Община Вършец е 47,950 км, разпределена, както следва: пътища първа категория – обща дължина 24,000 км; пътища втора категория – няма; пътища трета категория – обща дължина 23,950 км. Според данни на общинска администрация Вършец, път MON3095 /III-812, Берковица - Вършец/ - /MON1091/ с дължина 2,50 км не се намира на територията на общината, с което общата дължина на общинските пътища от 47,950 км се намалява на 45,450 км. Плътността на Общинската пътна мрежа е 0,1893 км/км², което е над средната за страната 0,1614 км/км². Състоянието на пътната настилка е сравнително добро. Извършена е реконструкция и рехабилитация на MON1090 /4,79 км/, MON1091 /8,823 км/, бул. „Република“ /част от MON1092/ и MON3097.

Общата плътност на Републиканската и Общинската пътни мрежи е 0,3439 км/км², малко по-висока от средната за страната 0,3380 км/км².

2 СЪЩНОСТ И ЦЕЛИ НА НА ПУП - ПП

Пътят от гр. Вършец до хижа „Бялата вода“ е съществуващ, със стара асфалтова настилка, положена преди 1981 г. Неговата обща дължина е 5,192 км. Пътят започва от кръстовище с общински път MON1092 - Вършец - кв. „Заножене“ – Спанчевци (последният се припокрива с ул. „Република“ в населеното място). След кръстовището, пътят към хижата продължава в югоизточна посока, като преминава с мост над река Ботуня. Първите 1,150 км от пътя (до координатна точка № 5 от оста на трасето в м. „Иваново пое“) представляват общински път MON3096/MON1092 - Вършец - кв. „Заножене“ – м. „Иваново пое“, утвърден с Решение № 168/19.03.2025 г. на Министерски съвет. Габаритите на останалия участък от пътя до хижата, с дължина 4,042 км, не отговарят на изискванията за категоризиране на общински пътища (фигура 1).

Фигура 1. Трасето на пътната връзка от гр. Вършец до х. „Бялата вода“(Google Earth).

През месец юни 2022 г., при обилни наводнения, река Ботуня излиза от коритото си и разрушава моста в началото на пътя. В периода 2023 – 2025 г. на мостовото съоръжение е

извършен спешен ремонт с укрепване на откосите по бреговете на реката (фигура 2). Ремонтните дейности са приключени и обектът е въведен в експлоатация с Разрешение за ползване № ДК-07-М-27/01.07.2025 г., издадено от Регионална дирекция за национален строителен контрол – Монтана.

Фигура 2. Ремонтираният мост над р. Ботуня в началото на пътя до х. „Бялата вода“.

Пътната връзка до хижа „Бялата вода“ не е поддържана повече от 40 години. Към настоящия момент, нейната асфалтова настилка е в състояние на напреднала амортизация (с изключение на ремонтирания мостов участък). На места асфалтът е почти напълно изчезнал, като са останали предимно дребен чакъл и фини фракции, вероятно част от старата основа. Откриват се и участъци с много тънък остатък от асфалтово покритие (1–2 см) или с все още запазени асфалтови плочи, с доста напуквания и разпад по ръбовете. По тези плочи може да се съди, че старият асфалт е бил с технологична дебелина 5–8 см, положен директно върху трошенокаменна основа (фигура 3). Във връзка с нуждата от ремонт е изготвен разглежданият ПУП – ПП, който предвижда рехабилитация на трасето. Обект на ремонтните дейности ще бъде участък с дължина 5,042 км, започващ веднага след новия мост и стигащ до самата хижа. По цялата си дължина, обновеното трасе ще бъде с ширина 10 м и две ленти за движение по 3 м. Това ще позволи да бъде категоризирано, в цялост, като общински път. Предвидени са банкети от двете страни по 1 м и два участъка с ширина 1 м за оформяне на изкопи и насипи по пътя, където е необходимо.

НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАД ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА ПУП - ПП ЗА ТРАСЕ НА ПЪТ С НАЧАЛО ГРАНИЦАТА НА РЕГУЛАЦИОННИЯ ПЛАН НА ГРАД ВЪРШЕЦ – ГРАНИЦАТА МЕЖДУ ПОЗЕМЛЕНИ ИМОТИ С ИДЕНТИФИКАТОРИ 12961.419.99 И 12961.40.928 И ПОЗЕМЛЕН ИМОТ С ИДЕНТИФИКАТОР 12961.411.72 – ХИЖА „БЯЛАТА ВОДА“

Фигура 3. Състояние на пътя до хижа „Бялата вода“.

Таблица 3. Регистър на засегнатите имоти от ПУП – ПП.

ПИ №	Вид територия	НТП	Площ /дка/	Засегната площ от ПУП-ПП /дка/	Вид собственост
12961.40.111	Земеделска	Естествени ливади	2,000	0,014	Частна
12961.40.138	Земеделска	Естествени ливади	12,246	1,155	Общинска частна
12961.40.173	Урбанизирана	Ниско застрояване	7,556	0,210	Частна
12961.40.206	Земеделска	Естествени ливади	3,117	0,015	Частна
12961.40.212	Земеделска	Естествени ливади	2,401	0,009	Обществени организации
12961.40.266	Земеделска	Естествени ливади	0,900	0,005	Частна
12961.40.346	Урбанизирана	Ниско застрояване	4,512	0,030	Частна
12961.40.927	Земеделска	Полски пътища	0,558	0,002	Общинска публична
12961.40.928	Територия на транспорта	Местни пътища	17,777	16,039	Общинска публична
12961.40.934	Земеделска	Естествени ливади	9,630	1,693	Общинска частна
12961.40.935	Земеделска	Полски пътища	0,111	0,002	Стопанисванот общината
12961.40.936	Земеделска	Естествени ливади	0,397	0,012	Общинска частна
12961.411.1	Горска	Дървопроизводителни горски площи	1,000	0,115	Частна
12961.411.2	Горска	Дървопроизводителни горски площи	4,800	0,339	Частна
12961.411.3	Горска	Дървопроизводителни горски площи	9,362	0,134	Държавна частна

НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАД ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА ПУП - ПП ЗА ТРАСЕ НА ПЪТ С НАЧАЛО ГРАНИЦАТА НА РЕГУЛАЦИОННИЯ ПЛАН НА ГРАД ВЪРШЕЦ – ГРАНИЦАТА МЕЖДУ ПОЗЕМЛЕНИ ИМОТИ С ИДЕНТИФИКАТОРИ 12961.419.99 И 12961.40.928 И ПОЗЕМЛЕН ИМОТ С ИДЕНТИФИКАТОР 12961.411.72 – ХИЖА „БЯЛАТА ВОДА“

ПИ №	Вид територия	НТП	Площ /дка/	Засегната площ от ПУП- ПП /дка/	Вид собственост
12961.411.4	Горска	Дървопроизводителни горски площи	4,000	0,075	Частна
12961.411.5	Горска	Дървопроизводителни горски площи	4,000	0,032	Частна
12961.411.6	Горска	Дървопроизводителни горски площи	4,100	0,043	Частна
12961.411.7	Горска	Дървопроизводителни горски площи	26,535	0,430	Държавна частна
12961.411.8	Горска	Дървопроизводителни горски площи	8,300	0,040	Частна
12961.411.11	Горска	Дървопроизводителни горски площи	7,321	0,001	Частна
12961.411.12	Горска	Дървопроизводителни горски площи	8,678	0,023	Частна
12961.411.13	Горска	Горски пътища	2,925	0,157	Държавна публична
12961.411.16	Горска	Дървопроизводителни горски площи	13,998	0,266	Частна
12961.411.71	Горска	Дървопроизводителни горски площи	19,118	0,627	Държавна частна
12961.411.72	Горска	Дървопроизводителни горски площи	9,555	0,059	Държавна публична
12961.411.73	Горска	Дървопроизводителни горски площи	270,510	0,009	Държавна частна
12961.411.75	Горска	Дървопроизводителни горски площи	2,429	0,073	Държавна частна
12961.411.80	Горска	Дървопроизводителни горски площи	3,500	0,068	Частна
12961.411.82	Горска	Дървопроизводителни горски площи	16,399	0,281	Частна
12961.411.84	Горска	Дървопроизводителни горски площи	3,899	0,031	Частна
12961.411.87	Горска	Дървопроизводителни горски площи	17,099	0,069	Частна
12961.411.88	Горска	Дървопроизводителни горски площи	4,499	0,090	Частна
12961.411.89	Горска	Дървопроизводителни горски площи	1,000	0,081	Частна
12961.411.91	Горска	Дървопроизводителни горски площи	11,006	0,181	Частна
12961.411.92	Горска	Дървопроизводителни горски площи	0,502	0,005	Частна
12961.411.93	Горска	Дървопроизводителни горски площи	45,421	0,442	Частна
12961.411.94	Горска	Дървопроизводителни горски площи	19,677	0,247	Държавна частна
12961.411.95	Горска	Дървопроизводителни горски площи	7,067	0,158	Държавна частна
12961.411.96	Горска	Дървопроизводителни горски площи	7,999	0,125	Частна
12961.411.97	Горска	Просеки	4,274	0,142	Държавна публична

НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАД ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА ПУП - ПП ЗА ТРАСЕ НА ПЪТ С НАЧАЛО ГРАНИЦАТА НА РЕГУЛАЦИОННИЯ ПЛАН НА ГРАД ВЪРШЕЦ – ГРАНИЦАТА МЕЖДУ ПОЗЕМЛЕНИ ИМОТИ С ИДЕНТИФИКАТОРИ 12961.419.99 И 12961.40.928 И ПОЗЕМЛЕН ИМОТ С ИДЕНТИФИКАТОР 12961.411.72 – ХИЖА „БЯЛАТА ВОДА“

ПИ №	Вид територия	НТП	Площ /дка/	Засегната площ от ПУП- ПП /дка/	Вид собственост
12961.411.102	Горска	Дървопроизводителни горски площи	9,073	0,130	Частна
12961.411.111	Горска	Дървопроизводителни горски площи	58,997	0,462	Частна
12961.411.113	Горска	Дървопроизводителни горски площи	24,998	0,265	Частна
12961.411.114	Горска	Дървопроизводителни горски площи	24,998	0,005	Частна
12961.411.117	Горска	Дървопроизводителни горски площи	0,864	0,007	Частна
12961.411.118	Горска	Дървопроизводителни горски площи	12,320	0,623	Държавна частна
12961.411.121	Горска	Дървопроизводителни горски площи	7,579	0,095	Държавна частна
12961.411.122	Горска	Дървопроизводителни горски площи	7,303	0,285	Държавна частна
12961.411.216	Земеделска	Пасища, мери	4,046	0,003	Частна
12961.411.653	Територия на транспорта	Местни пътища	14,186	10,835	Общинска публична
12961.411.837	Земеделска	Полски пътища	0,507	0,172	Общинска публична
12961.411.906	Територия на транспорта	Местни пътища	14,202	13,400	Общинска публична
12961.411.908	Горска	Дървопроизводителни горски площи	9,700	0,599	Държавна частна

Таблица 4. Баланс по начини на трайно ползване на засегнатите от ПУП – ПП имоти /общ/.

Код за НТП и НТП	Брой имоти	Обща площ имоти /дка/	Засегната площ от ПУП-ПП /дка/	Дял на засегнатата площ в %
1300 Естествени ливади	7	30,690	2,903	5,759
1400 Пасища, мери	1	4,046	0,003	0,006
1700 Полски пътища	4	4,102	0,333	0,661
2100 Дървопроизводителни горски площи	36	687,609	6,515	12,924
2223 Просеки	1	4,274	0,142	0,282
3110 Индивидуално застрояване	2	12,068	0,240	0,476
6120 Местни пътища	3	46,165	40,274	79,893
Общо	54	788,952	50,410	100,000

Таблица 5. Баланс по вид собственост на засегнатите от ПУП – ПП имоти /общ/.

Вид собственост	Брой имоти	Обща площ имоти /дка/	Засегната площ от ПУП-ПП /дка/	Дял на засегнатата площ в %
Държавна публична	3	16,754	0,358	0,710
Държавна частна	11	391,601	3,280	6,507
Общинска публична	5	47,230	40,448	80,238
Общинска частна	3	22,273	2,860	5,673
Частна	30	308,583	3,453	6,850

НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ НА ДОКЛАД ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА ПУП - ПП ЗА ТРАСЕ НА ПЪТ С НАЧАЛО ГРАНИЦАТА НА РЕГУЛАЦИОННИЯ ПЛАН НА ГРАД ВЪРШЕЦ – ГРАНИЦАТА МЕЖДУ ПОЗЕМЛЕНИ ИМОТИ С ИДЕНТИФИКАТОРИ 12961.419.99 И 12961.40.928 И ПОЗЕМЛЕН ИМОТ С ИДЕНТИФИКАТОР 12961.411.72 – ХИЖА „БЯЛАТА ВОДА“

Вид собственост	Брой имоти	Обща площ имоти /дка/	Засегната площ от ПУП-ПП /дка/	Дял на засегнатата площ в %
Обществени организации	1	2,401	0,009	0,018
Стопанисвано от общината	1	0,111	0,002	0,004
Общо	54	788,952	50,410	100,000

3 АСПЕКТИ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

Община Вършец притежава значителни водни ресурси. През средата на Вършечката котловина протича Стара река (след излизане от котловината носи името Ботуня). По-значителни са десните ѝ притоци. Модула на оттока варира от 10 л/сек./км² на север, до 30 л/сек./км² на юг, като преобладава подпочвеното подхранване. Дъждовното подхранване е около 35%, значително е и снежното подхранване от Козница.

Освен главната водна артерия р. Ботуня и притоците ѝ, през териториите на населените места на общината протичат няколко реки, допълнително увеличаващи пълноводието на р. Ботуня. Тези водни басейни са:

- Река Раковица и реките Стакьовица и Покьовица протичащи през землището на с. Спанчевци и през землище Вършец;
- Река Шугавица, протичаща през селата Драганица и Черкаски, а през с. Драганица преминава р. Банчов дол;
- Река Бяла речка по долината на която са разположени две села - с. Долна Бяла речка и с. Горна Бяла речка;
- Река Черна, изцяло подхранвана от карстовите извори на Врачански Балкан, протичаща на север - североизток от гр. Вършец.

Реките, събиращи водите си от високопланинските части са предимно със снежно-дъждовно подхранване, характеризиращо се с ясно изразено пролетно пълноводие през април, май и два минимума - зимен и летен. Водите на р. Ботуня и притоците ѝ се използват за задоволяване на различни нужди: в бита, промишлеността и в селското стопанство - за напояване. В поречието ѝ са изградени редица хидротехнически съоръжения.

В своето начало, откъм гр. Вършец, съществуващият път до хижа „Бялата вода“ премоства река Ботуня, югоизточно от града. На мостовото съоръжение са нанесени сериозни щети при наводнението от юни 2022 г., когато река Ботуня излиза от коритото си. В периода 2023 – 2025 г. мостът е ремонтиран с укрепване на откосите по бреговете на реката (фигура 2). Ремонтните дейности са приключени и обектът е въведен в експлоатация с Разрешение за ползване № ДК-07-М-27/01.07.2025 г., издадено от Регионална дирекция за национален строителен контрол – Монтана. Поради това, оценяваният ПУП – ПП не предвижда ремонтни и строителни дейности по моста и в коритото на река Ботуня.

Трасето на пътя преминава и в близост до реките Бащица и Барбаращица – десни притоци на река Ботуня. И двете реки протичат успоредно на пътя, като Бащица е от неговата източна

страна, а Барбаращица е от неговата западна страна (фигура 4). Най-близкото разстояние между пътя и р. Бащица е около 20 м, а най-близкото разстояние между пътя и р. Барбаращица е около 90 м.

Фигура 4. Местоположение на съществуващия път, спрямо реките Бащица и Барбаращица.

Трасето на съществуващия път до хижа „Бялата вода“, съответно и ПУП – ПП, попада изцяло в границите на пояс III^{-ти} на СОЗ, определена със заповед № РД-234/07.04.2017 г. на министъра на околната среда и водите, за създаване на охранителен режим около 4 броя водоземни съоръжения (сондажи) за минерални води от находище на минерална вода „Вършец“. Съгласно заповедта, пояс III^{-ти} представлява неправилен многоъгълник с площ 21 567 249,570 кв. м, като в него попада голяма част от урбанизираната територия на гр. Вършец и кв. „Заножене“, както и земеделските земи и планинските склонове южно и югоизточно от града. Съгласно определения режим на забраните и ограниченията, в пояс III^{-ти} се забранява пряко отвеждане на води, съдържащи опасни и вредни вещества, в подземния воден обект. Ограничават се дейностите, нарушаващи целостта водонепропускливия пласт над подземния воден обект. При доказана необходимост се

ограничават добивът на подземни богатства и изграждането на геоложки, хидрогеоложки и инженерногеоложки проучвателни съоръжения, в т.ч. и водовземни съоръжения за подземни води в подземния воден обект.

Първите около 1584 м от пътя преминават покрай земеделски земи - основно ливади. Веднага след моста, от двете страни на пътното трасе, се установяват единични дървета от черна елша (*Alnus glutinosa*). Някои от екземплярите са съвсем млади (фигура 5).

Фигура 5. Единични дървета черна елша (*Alnus glutinosa*) в началото на пътното трасе.

По цялата дължина на гореописания 1584-метров участък, между пътя и околните ливади съществува ивица от саморасла храстова или дървесно-храстова, смесена широколистна растителност. Широчината на ивицата варира от 4-5 метра до 50-60 метра, като на места притежава характеристиките на гора в земеделска земя. Във формациите присъстват следните видове: глог (*Crataegus monogyna*), трънка (*Prunus spinosa*), шипка (*Rosa* sp.), къпина (*Rubus* sp.), дрян (*Cornus mas*), орех (*Juglans* sp.), слива (*Prunus* sp.), дива круша (*Pyrus communis*), салкъм (*Robinia pseudoacacia*), трепетлика (*Populus tremula*), полски клен (*Acer campestre*), келяв габър (*Carpinus orientalis*), шестил (*Acer platanoides*), полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*), летен дъб (*Quercus robur*) и др. (фигура 6).

Фигура 6. Дървесно-храстова широколистна растителност около пътя.

След първите 1584 метра, пътят постепенно навлиза в горски територии, като първоначално, горската територия е само от западната страна на пътя, а от източната се запазват самозалесените ливади. Впоследствие пътното трасе навлиза изцяло в същинска широколистна гора, с основен едификатор - обикновен бук (*Fagus sylvatica*). В горската ценоза участват и: планински явор (*Acer pseudoplatanus*), обикновен габър (*Carpinus betulus*), шестил (*Acer platanooides*), цер (*Quercus cerris*), летен дъб (*Quercus robur*), трепетлика (*Populus tremula*) и др. Цялата останала част от пътя до хижа „Бялата вода“ попада в описаната букова гора, като след координатна точка № 23 от оста на трасето, горските съобщества представляват природно местообитание 91W0 – Мизийски букови гори (фигура 7). Единствено, в два участъка се установява наличие на иглолистна растителност. Касае се за изкуствено създадени, неголеми съобщества от едроразмерни иглолистни видове – обикновен смърч (*Picea abies*), обикновена ела (*Abies alba*) и бял бор (*Pinus sylvestris*), разположени от западната страна на пътя (фигура 8).

Фигура 7. Природно местообитание 91W0 при хижа „Бялата вода“.

Фигура 8. Иглолистна растителност при координатни точки с №№ 14-16 и №№ 18-19 от трасето.

Животни, които обитават района: сърна (*Capreolus capreolus*), дива свиня (*Sus scrofa*), див заек (*Lepus europaeus*), лисица (*Vulpes vulpes*), язовец (*Meles meles*), белка (*Martes foina*), таралеж (*Erinaceus concolor*), катерица (*Sciurus vulgaris*), европейски вълк (*Canis lupus*), кафява мечка (*Ursus arctos*), видра (*Lutra lutra*), жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*), саламандър (*Salamandra salamandra*), речен рак (*Astacus astacus*), обикновена (жълтоуха) водна змия (*Natrix natrix*), обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), зелен гушер (*Lacerta viridis*), ливаден гушер (*Lacerta agilis*), пепелянка (*Vipera ammodytes*), както и представители на сем. Смокообразни (Colubridae), *Euscorpius* sp., алпийска розалия (*Rosalia alpina*), буков сечко (*Morimus funereus*), осмодерма (*Osmoderma eremita*) и бръмбар рогач (*Lucanus cervus*).

При теренните проучвания, извършени през месеците юли и август 2025 г. в светлата и тъмната част на денонощието, в района до 50 м настрани от трасето на пътя са регистрирани 21 таксономични групи птици.

Таблица 6. Таксономични групи птици, регистрирани до 50 м настрани от трасето на пътя.

Вид /българско наименование/	Вид /латинско наименование/
Авлига	<i>Oriolus oriolus</i>
Бяла стърчиопашка	<i>Motacilla alba</i>
Гарван	<i>Corvus corax</i>
Голям пъстър кълвач	<i>Dendrocopos major</i>
Голям синигер	<i>Parus major</i>
Горска зидарка	<i>Sitta europaea</i>
Горска улулица	<i>Strix aluco</i>
Градска лястовица	<i>Delichon urbica</i>
Гривяк	<i>Columba palumbus</i>
Домашно врабче	<i>Passer domesticus</i>
Кос	<i>Turdus merula</i>
Обикновен мишелов	<i>Buteo buteo</i>
Обикновена чинка	<i>Fringilla coelebs</i>
Планинска стърчиопашка	<i>Motacilla cinerea</i>
Род Коприварчета	<i>Sylvia</i> sp.
Род Пъстри кълвачи	<i>Dendrocopos</i> sp.
Род Синигери	<i>Parus</i> sp.
Сврака	<i>Pica pica</i>
Червеногръдка	<i>Erithacus rubecula</i>

Черен кълвач	<i>Dryocopus martius</i>
Черешарка	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>

В района от 50 м до 2 км настрани от трасето на пътя са регистрирани още 5 таксономични групи птици.

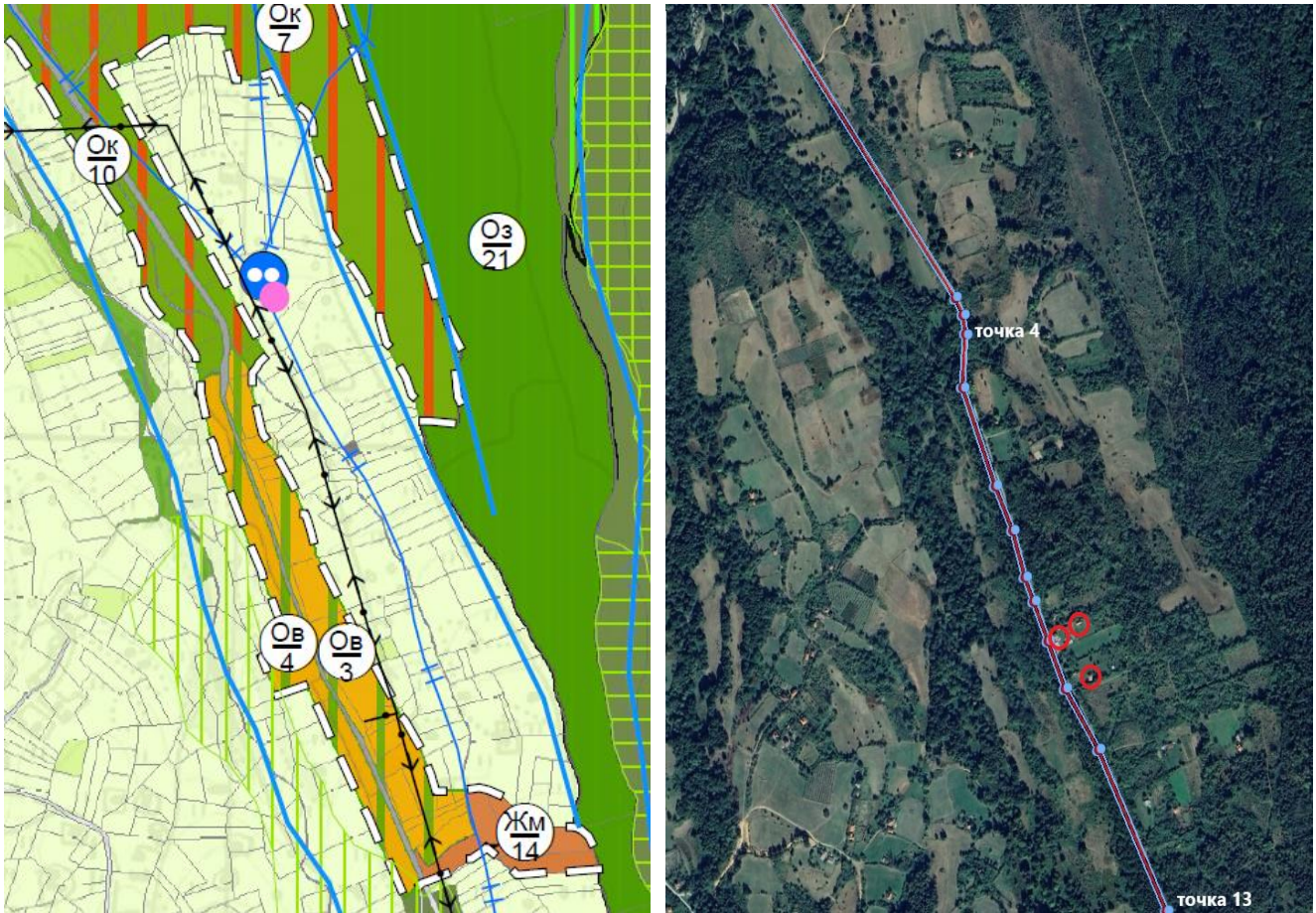
Таблица 7. Таксономични групи птици, регистрирани от 50 м до 2 км настрани от трасето на пътя.

Вид /българско наименование/	Вид /латинско наименование/
Дългоопашат синигер	<i>Aegithalos caudatus</i>
Матовоглав / Лъскавоглав синигер	<i>Parus montanus / palustris</i>
Полско врабче	<i>Passer montanus</i>
Сокол скитник	<i>Falco peregrinus</i>
Червенокръста лястовица	<i>Hirundo daurica</i>

Към настоящия момент, в близост до пътя съществуват следните постройки:

- Жилищна/вилна постройка в ПИ № 12961.40.291 в землището на гр. Вършец. Сградата е разположена в непосредствена близост до пътя, на около 6 метра от левия сервитут на трасето. Тази постройка е най-близкият обект, подлежащ на здравна защита;
- Жилищна/вилна постройка в ПИ № 12961.40.172 в землището на гр. Вършец. Сградата е разположена на около 45 метра от левия сервитут на трасето;
- Жилищна/вилна постройка в ПИ № 12961.40.290 в землището на гр. Вършец. Сградата е разположена на около 56 метра от левия сервитут на трасето, зад постройката в ПИ № 12961.40.291.

Най-близките обекти с обществено предназначение, които също подлежат на здравна защита, са самата хижа „Бялата вода“ и спортна зала „Арена Вършец“. Хижата е туристически обект, който към настоящия момент е затворен и не функционира. Преди да бъде отворена отново за туристически цели е необходимо да ѝ бъде извършен ремонт. Намира се на около 50 метра след крайната точка на трасето. Спортна зала „Арена Вършец“ е действащ спортен обект, който се намира в града, на около 136 метра от началната точка на трасето.

Фигура 9. Извадка от ОУПО Вършец с устройствените зони около пътя, съпоставена със сателитна снимка от Google Earth. Съществуващите три жилищни/вилни постройки са отбелязани с червени кръгове на сателитната снимка.

4 ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След цялостен анализ на въздействията на предвидената реконструкция с разширение на съществуващото пътно трасе до 10 метра, се правят следните заключения:

Обща оценка на въздействията върху околната среда

Проектът предвижда ремонт на пътя чрез премахване на старата асфалтова настилка и полагане на нова, заедно с ограничено разширение за подобряване на безопасността и експлоатационните параметри.

Въздействията върху компонентите на околната среда са локални, ограничени и управляеми.

Основните засегнати компоненти и фактори са:

-Биологично разнообразие – частично премахване на храстово-дървесна ивица и тревна покривка и частично премахване на горска дървесна растителност, временно прогонване на животни от зоната на строителството, слаба степен на фрагментация на хабитатите; въздействието е слабо отрицателно, управляемо чрез предвидените смекчаващи мерки. Въздействието върху орнитофауната е временно, локално и незначително при спазване на строителните ограничения през размножителния период.

-Шум и вибрации – временни по време на строителството, с краткосрочно влияние върху фауната; експлоатационният шум е в рамките на допустимите норми за планински район и не засяга близките постройки.

-Въздух и води – краткотрайни емисии на прах и временни замърсявания при строителство; с прилагане на контролни мерки, остатъчният ефект е незначителен.

-Геоложка основа, почви и ландшафт – много нисък риск от ерозия и почвена фрагментация; възстановяване и озеленяване след строителството предотвратяват трайни изменения.

-Човешко здраве и материални активи – близките жилищни/вилни сгради (на 6 м, 45 м и 56 м от пътя) ще бъдат изложени на краткотраен шум и прах, които са временно и управляемо въздействие, без риск за безопасността на обитателите.

-Риск от природни бедствия и аварии – изпълнението на ПУП - ПП не увеличава вероятността от свлачища, наводнения или големи аварии.

Обоснованост на избрания вариант

Избраният вариант на реконструкция с разширение до 10 метра е оптимален, тъй като гарантира безопасност и експлоатационни параметри на пътя, ограничава усвояването на нови терени до минимално необходимо, запазва значителна част от буферната растителност и местообитанията на фауната и минимизира негативните въздействия върху биологичното разнообразие и човешкото здраве.

Мерки за управление на въздействията

Предвидените мерки за минимизиране на ефектите включват: ограничаване на работната зона; извършване на строителство извън размножителния период на животните; контрол на емисиите на прах и горива; възстановяване на растителността с местни видове след строителството; прилагане на специфични мерки за безопасност и защита на населението и материалните активи.

Обобщена оценка

След прилагане на мерките за минимизиране и смекчаване, въздействията на ПУП - ПП върху околната среда и човешкото здраве са приемливи, а остатъчните ефекти са локални, управляеми и краткотрайни. Изпълнението на предвидените дейности е екологично допустимо, съвместимо с природозащитните и социално-икономическите цели на района, като се гарантира безопасна и устойчива експлоатация на пътната инфраструктура.

Като крайно заключение може да се обобщи, че реализацията на предвидената реконструкция с разширение на пътното платно до 10 м не води до значими неблагоприятни последици за околната среда, човешкото здраве или материалните активи. Прилагането на предложените екологични и технически мерки ще осигури съхранение на природните ценности, безопасна експлоатация и устойчиво използване на ресурсите в района.

5 ПРИЛОЖЕНИЕ – КАРТЕН МАТЕРИАЛ